

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2009-02-25

Närvarande: F.d. regeringsrådet Rune Lavin, justitierådet Marianne Lundius och regeringsrådet Karin Almgren.

Könsneutrala äktenskap

Riksdagens civilutskott har den 17 februari 2009 beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över inom utskottet upprättade förslag till

1. lag om ändring i äktenskapsbalken,
2. lag om ändring i föräldrabalken,
3. lag om ändring i brottsbalken,
4. lag om ändring i lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap,
5. lag om ändring i förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap,
6. lag om ändring i lagen (1993:305) om rätt att förrätta vigsel inom andra trossamfund än Svenska kyrkan,
7. lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag,
8. lag om upphävande av lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap,
9. lag om ändring i sambolagen (2003:376),
10. lag om ändring i lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.

Remissen har inför Lagrådet föredragits av utskottsrådet Monica Hall.

Remissen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Vissa bestämmelser som ingår i förslagen har redan granskats av Lagrådet (se prop. 2008/09:80 s. 68). De underkastas inte någon förnyad granskning i detta yttrande. Om en sådan bestämmelse erhållit en delvis ny lydelse genom utskottets försorg, har naturligtvis ändringen ingått i granskningen. Som nedan kommer att framgå, har också ett uttalande av utskottet om tolkningen av en bestämmelse föranlett Lagrådet att lämna synpunkter på bestämmelsens innebörd.

Förslaget till lag om ändring i äktenskapsbalken

4 kap. 4 §

Den bestämmelse som finns i förslagets första stycke är identisk med den bestämmelse som Lagrådet granskade med anledning av den lagrådsremiss som föregick propositionen 2008/09:80. I den remiss som utskottet i detta ärende hänskjutit till Lagrådet finns emellertid ett uttalande, som inte fanns med i regeringens lagrådsremiss, om en viss tolkning av bestämmelsen (s. 36). Där anförs att det i de krav som uppställs i första stycket får anses ingå att endast den som är villig att viga såväl personer med olika kön som personer med samma kön kan komma i fråga som borgerlig vigselförrättare. De krav som uppställs är de kunskaper och kvalifikationer i övrigt som behövs för uppdraget. Vad som avses med uttalandet är att den som utses ska ha en viss inställning till den angivna frågan. Detta har i själva verket inget att göra med vederbörandes kunskaper och kvalifikationer. Uttalandet innehåller ett mycket viktigt krav, vilket därför bör komma till klart uttryck i bestämmelsen. Detta kan förslagsvis ske på följande sätt i första stycket:

Innan någon ... för uppdraget. Personen ska dessutom avge en förklaring att han eller hon är villig att viga såväl personer av olika som av samma kön.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.